

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.7.2017.HM

Warszawa, 25 września 2017 r.

**Dom Pomocy Społecznej
w Przasnyszu
ul. Ruda 1
06-300 Przasnysz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 i art. 128 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Ostrołęce Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 20-30 marca 2017 r. kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej w Przasnyszu, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiot kontroli obejmował jakość usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, zgodność zatrudnienia pracowników domu pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami oraz przestrzeganie praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do 20 marca 2017 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń przez dyrektora Domu – Dariusza Chaborskiego w dniu 31 lipca 2017 r. przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W dniach kontroli w Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu dla 189 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie przebywało 184 mieszkańców na podstawie decyzji właściwego organu gminy i powiatu.

Dom Pomocy Społecznej tworzył kompleks 4 budynków: 3-kondygnacyjny z pokojami mieszkalnymi, 2 parterowe z pomieszczeniami do terapii lub rehabilitacji i 2- kondygnacyjny budynek administracyjny, na którego piętrze mieściły się prowadzone przez Dom warsztaty terapii zajęciowej. Budynki i ich otoczenie nie miały barier architektonicznych, w wielokondygnacyjnych zainstalowane były windy. Wyposażone były w system przeciwpożarowy, a mieszkalne również w system przyzywowo-alarmowy. Pokoje mieszkalne oraz toalety i łazienki spełniały warunki

określone, odpowiednio w § 6 ust. 1 pkt 3 i 4) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, z późn. zm.). Łazienki i toalety były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia Domu były czyste, a ściany pokoi mieszkalnych zaplanowane do odnowienia. Dom zapewniał mieszkańcom odpowiednią liczbę posiłków, uwzględniając diety zalecone mieszkańcom przez lekarza, niemniej jednak nie zawsze mieli oni zapewniony wybór zestawu posiłków, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia. Podstawowe produkty żywnościowe i napoje były dostępne w kuchenkach oddziałowych. Mieszkańcy, stosownie do ich potrzeb byli zaopatrzeni w odzież, obuwie, bieliznę, ręczniki, środki higieny osobistej i pościel.

Dom funkcjonował w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca opracowane przez powołane w dniu 26 czerwca 2015 r. zespoły terapeutyczno-opiekuńcze. Niemniej jednak opracowane plany nie uwzględniały wymiaru i zakresu zajęć rehabilitacji społecznej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250). Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w dniu 20 marca 2017 r. wynosił, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. d rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, 0,51 na jednego mieszkańca Domu.

Natomiast zatrudnienie pracowników socjalnych w wymiarze 3 etatów nie spełniało wymogu § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, zgodnie z którym powinno wynosić nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu, a na 189 mieszkańców Domu nie mniej niż 3,78 etatu.

Dom zapewniał pomoc mieszkańcom w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu spraw osobistych. Usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunów, pokojowe i pielęgniarki. Ponadto świadczone były usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej przez podmiot medyczny *Opieka Długoterminowa Elżbieta Michałowska w Ostrołęce*. Dom zapewniał mieszkańcom dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej świadczonej przez podmioty lecznicze, jak również zatrudniał na umowę zlecenie lekarza psychiatrę oraz technika fizjoterapii w wymiarze ½ etatu.

Na podstawie § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej Dom zapewniał mieszkańcom kontakt z psychologiem. Niemniej jednak niski wymiar zatrudnienia psychologa - ¼ etatu, w ocenie organu kontroli nie zabezpieczał organizacji zajęć indywidualnych lub grupowych dla 189 mieszkańców Domu.

Dom zapewniał mieszkańcom organizację terapii zajęciowej w pracowniach arteterapii, muzykoterapii i komputerowej, a także uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej, oraz zajęcia w bibliotekokawiarni i na sali gimnastycznej. Stwarzał odpowiednie warunki do utrzymywania

i rozwoju kontaktów mieszkańców z rodziną oraz zaspokajania ich potrzeb religijnych, rekreacyjnych i sportowych. Zapewniał też mieszkańcom bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych na imiennych kontach depozytowych Domu.

Mieszkańcy Domu byli zapoznawani przy przyjęciu do DPS z przysługującymi im prawami, a informacja o numerach telefonów podmiotów i instytucji zajmujących się przestrzeganiem ich praw była dostępna na tablicach ogłoszeń w budynku. Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków naruszenia praw mieszkańców. Natomiast zastrzeżenie budzi zapis w pkt. 6 *Procedury postępowania z mieszkańcem agresywnym* (załącznik nr 8 do *Regulaminu pobytu mieszkańców DPS*), stanowiący, że konsekwencją agresywnego zachowania mieszkańca może być kara oraz okresowe pozbawienie nagród i przywilejów. Należy zatem wskazać, że ustawa o pomocy społecznej nie zawiera upoważnienia do wprowadzania w domach pomocy społecznej jakiegokolwiek systemu kar, jak również pozbawienia nagrody za agresywne zachowanie, która może być natomiast przyznana za aktywne uczestnictwo w zajęciach rehabilitacji społecznej zgodnie z §7 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Dom organizował, co najmniej raz na dwa lata, szkolenie dla pracowników na temat kierunków prowadzonej terapii oraz metod pracy z mieszkańcem DPS oraz praw i obowiązków mieszkańca DPS. Niemniej jednak, aktualnego szkolenia w tym zakresie nie posiadało 39 pracowników. Zgodnie z nadesłaną informacją pracownicy ci zostali przeszkoleni w dniu 25 kwietnia 2017 r., po zakończeniu czynności kontrolnych w jednostce.

Stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dyrektor DPS zawiadamiał pisemnie osoby ubiegające się o terminie przyjęcia do Domu. Zaniechał natomiast obowiązku, o którym mowa w § 11 ww. rozporządzenia, tj. ustalania przez pracownika socjalnego Domu aktualnej sytuacji osoby w miejscu zamieszkania lub pobytu, przed jej przyjęciem do Domu.

W zakresie kwalifikacji kadr ustalono, że wszystkie osoby zatrudnione w Domu posiadały kwalifikacje wymagane na zajmowanych stanowiskach, zgodnie przepisami ustawy o pomocy społecznej, ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia jest Pan Dariusz Chaborski – dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Przasnyszu.

Mając na uwadze powyższe zalecam:

1. W indywidualnych planach wsparcia mieszkańca określić zakres programowy i wymiar zajęć rehabilitacji społecznej, stosownie do potrzeb i możliwości mieszkańca, jednak w liczbie nie mniejszej niż 10 godzin tygodniowo, stosownie do § 5 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
2. Zwiększyć wymiar zatrudnienia pracowników socjalnych w Domu do nie mniej niż 3,78 etatu na 189 miejsc, stosownie do § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.
3. Zapewnić mieszkańcom Domu wybór zestawu posiłków lub możliwość otrzymania posiłku dodatkowego, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.
4. Zwiększyć dostęp mieszkańcom Domu do zajęć psychologa, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
5. Ustalać aktualną sytuację w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby przed jej przyjęciem do Domu, stosownie do § 11 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.
6. Usunąć zapis w *pkt. 6 Procedury postępowania z mieszkańcem agresywnym*, stanowiącej załącznik nr 8 do *Regulaminu pobytu mieszkańców DPS*, dotyczący stosowania kar oraz pozbawiania nagród i przywilejów mieszkańców za agresywne zachowania.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej może w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do wojewody mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez wojewodę mazowieckiego zastrzeżeń, należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Zenon Szczepankowski
Starosta Przasnyski
ul. Św. Stanisława Kostki 5
06-300 Przasnysz.
2. A/a.